

STATUT POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk stanowi część dziedzictwa narodowego Kraju i Wielkopolski. Powstało ono 13 lutego 1857 r., z chwilą wyboru pierwszego prezesa Augusta hr. Cieszkowskiego, z inicjatywy światłych mieszkańców Poznańskiego, osób zainteresowanych rozwijaniem nauki, przede wszystkim uczonych zamieszkałych na terenie zaboru pruskiego, twórców idei pracy organicznej, jako stowarzyszenie osób, które za swoje naczelne zadanie stawiały podtrzymanie tradycji nauki w Wielkopolsce. Towarzystwo stwarzało w tamtych czasach uczonym polskim warunki do dyskusji naukowej oraz do publikacji prac naukowych w języku polskim. Podjęło się ono pracy nad upowszechnianiem polskiego dziedzictwa naukowego i kultury nie tylko wśród Wielkopolan, ucząc Polaków dumy z polskich osiągnięć, z naszych dziejów. Członkowie Towarzystwa czynnie uczestniczyli we wszystkich dziedzinach pracy organicznej – od kultury po gospodarkę – w Wielkopolsce, na Pomorzu oraz na Śląsku, dobrze zastępując się Ojczyźnie.

Jeszcze w czasie Powstania Wielkopolskiego, i to już w pół roku po jego wybuchu, utworzono z inicjatywy Towarzystwa i przy czynnym udziale Jego członków Wszechnicę Piastowską, wkrótce przemianowaną na Uniwersytet Poznański, matkę poznańskich uczelni. Mądre działania twórców Uniwersytetu, działaczy Towarzystwa, a szczególnie ówczesnego prezesa Towarzystwa i pierwszego rektora Uczelni prof. dra med. Heliodora Świącickiego, spowodowały, że do Poznania przybyli licznie, z innych regionów kraju i z zagranicy, wybitni uczeni. W tym okresie, w latach międzywojennych, zintegrowali się w Poznaniu uczeni ze wszystkich byłych zaborów, a także przybyli z emigracji, w jednej korporacji akademickiej Poznania, w Poznańskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk. Zbiory muzealne i biblioteczne Towarzystwa znacząco wspomogły dzieło polonizacji muzeów i bibliotek w Poznaniu, stając się częścią struktury naukowej miasta.

Okupacja przyniosła utratę części majątku i bezcennych zbiorów. Wysiedleni ze swego miasta uczeni poznańscy utworzyli Tajny Uniwersytet Ziemi Zachodnich, na którym kontynuowali dydaktykę uniwersytecką oraz badania naukowe. Wielu z nich padło ofiarą okupantów. Ci, którzy przetrwali, zaraz po wyzwoleniu Poznania wznowili działalność Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz Uniwersytetu.

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk było i jest placówką prowadzącą niezależne badania naukowe oraz ostoją starej poznańskiej inteligencji. Po powojennym rozbiciu uniwersytetu na kilka uczelni Towarzystwo pozostało jedynym forum integrującym środowisko naukowe Poznania, niezależnym od struktur uczelnianych, otwartym dla uczonych spoza Wielkopolski, stowarzyszeniem utrzymującym własną hierarchię naukową i własne wydawnictwa. Władze Towarzystwa, prowadząc

przez lata niezależną i zdecydowaną politykę, utrzymały jego wysoki autorytet, zarówno w kręgach polskich, jak też i zagranicznych uczonych.

Celem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w obecnych czasach jest podtrzymywanie wysokiego autorytetu uczonych poznańskich i nauki wielko- polskiej, integracja środowiska akademickiego oraz ułatwianie mu prezentacji wyników prac, a także prowadzenie naukowych dyskusji i pomoc w publikacjach naukowych. Realizacja tych celów musi być godna pamięci naszych poprzedników, a utrzymanie pięknej tradycji Towarzystwa jest punktem honoru jego członków.

I. Nazwa, siedziba, cel i środki działania

§ 1.

„POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK” (Poznań Society for the Advancement of Arts and Sciences, w skrócie: „PTPN”), zwane dalej „Towarzystwem”, powstało w roku 1857 jako stowarzyszenie osób zainteresowanych rozwojem nauki polskiej. Celem Towarzystwa jest pielęgnowanie nauki, literatury, sztuki, oświaty oraz ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Jest ono miejscem integracji, a także ostoją tradycji środowiska naukowego i inteligenckiego Poznania i Wielkopolski, a w stosunku do władz i społeczeństwa jest wyrazicielem dążeń, osiągnięć i opinii tego środowiska.

§ 2.

Towarzystwo jest zarejestrowane i posiada osobowość prawną.

§ 3.

Siedzibą Towarzystwa jest Stołeczne Miasto Poznań, a terenem jego działalności obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4.

Towarzystwo posiada prawnie zastrzeżony znak, którego wzór stanowi załącznik do statutu.

§ 5.

Towarzystwo używa pieczęci:

- 1) dwóch okrągłych metalowych: jednej z napisem w otoku: „Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk” i znakiem Towarzystwa w polu pieczęci; drugiej z takimż napisem i słowem „Zarząd” w polu pieczęci,
- 2) pieczęci podłużnych z napisem: „Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk” oraz ewentualnymi dodatkowymi danymi (np. adres, NIP, REGON, numer rachunku bankowego, numer telefonu itp.).

§ 6.

Towarzystwo realizuje swój cel określony w §1 w szczególności przez:

- 1) organizowanie konferencji, sesji i posiedzeń naukowych,
- 2) odbywanie okresowych zebrań członków Towarzystwa, kwalifikowanie i publikowanie prac naukowych, popularnonaukowych i literackich,
- 3) prowadzenie działalności popularnonaukowej, w tym za pośrednictwem nowoczesnych technologii cyfrowych,
- 4) popieranie i prowadzenie badań naukowych, w szczególności odnoszących się do Wielkopolski i jej stolicy Poznania,
- 5) podejmowanie działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego (naturalnego) oraz w obszarze oświaty i wychowania,
- 6) występowanie z inicjatywą w sprawie planów i organizacji badań naukowych, ogłaszania konkursów itp.,
- 7) gromadzenie, udostępnianie i popularyzowanie zbiorów PTPN (m.in. przez organizowanie pokazów zasobów bibliotecznych i dzieł sztuki),
- 8) upowszechnianie osiągnięć naukowych poprzez publikacje, organizowanie wykładów, pokazów, wystaw itp.,
- 9) współpracę z uczelniami, Polską Akademią Nauk i Polską Akademią Umiejętności, z towarzystwami i innymi instytucjami naukowymi w kraju i za granicą oraz z muzeami, bibliotekami, archiwami itp.,
- 10) współpracę z podmiotami gospodarczymi, organizacjami samorządowymi i pozarządowymi oraz społecznościami lokalnymi.

§ 7.

Językiem urzędowym Towarzystwa jest język polski.

II. Członkowie

§ 8.

Członkowie Towarzystwa dzielą się na: zwyczajnych, honorowych, korespondentów i wspierających.

§ 9.

1. Członkiem zwyczajnym Towarzystwa może być osoba posiadająca stopień naukowy lub wykazująca się znaczącymi wynikami w pracy naukowej, artystycznej lub literackiej, przyjęta w poczet członków na mocy postanowień niniejszego Statutu.
2. Każdy członek zwyczajny Towarzystwa należy do jednego z wydziałów. Zapis ten nie odnosi się do członków, którzy w dniu uchwalenia tego statutu należeli do większej liczby wydziałów.

§ 10.

Członek zwyczajny Towarzystwa ma prawo do:

- 1) udziału w Walnym Zebraniu, w posiedzeniu naukowym wydziałów i komisji wydziałów oraz posiedzeniu administracyjnym wydziału i komisji wydziału, do których należy,
- 2) rekomendowania wydziałowi, do którego należy, kandydata na członka zwyczajnego,
- 3) wybierania i wybieralności do władz Towarzystwa,
- 4) przedstawiania prac na posiedzeniach naukowych wydziałów i komisji wydziałów,
- 5) publikowania prac naukowych i popularnonaukowych w wydawnictwie PTPN,
- 6) otrzymywania, po opłaceniu składki członkowskiej, sprawozdań i biuletynów Towarzystwa.

§ 11.

1. Członek PTPN jest zobowiązany do:
 - 1) współdziałania w urzeczywistnianiu celu Towarzystwa i popierania jego dążeń,
 - 2) przestrzegania postanowień Statutu i uchwał,
 - 3) troski o dobre imię Towarzystwa i dbania o jego majątek,
2. Członek zwyczajny PTPN jest zobowiązany do:
 - 1) uczestniczenia w pracach wydziału i/lub komisji danego wydziału,

- 2) płaćenia składki w wysokości i terminie ustalonym przez Walne Zebranie
obowiązek ten ustaje po ukończeniu przez członka 65 roku życia, względnie
po przejściu na rentę lub emeryturę,
- 3) aktualizowania swoich danych osobowych i adresowych w sekretariacie PTPN.

§ 12.

1. Członkiem honorowym Towarzystwa może być osoba szczególnie zasłużona
wobec nauki, literatury, sztuki lub Towarzystwa. Członek honorowy ma wszelkie
prawa członków zwyczajnych bez ich obowiązków.
2. Członek honorowy jest zwolniony z płaćenia skłaćdek.

§ 13.

1. Członkiem korespondentem Towarzystwa może być osoba posiadająca stopień
naukowy lub wykazująca się znaczącymi wynikami w pracy naukowej,
artystycznej bądź literackiej, która zobowiązuje się do współdziałania
w urzeczywistnianiu celów Towarzystwa i popierania jego dążeń.
2. Członek korespondent ma prawo uczestniczenia w posiedzeniach naukowych
wydziałów i komisji oraz w Walnym Zebraniu, jednak bez prawa glosowania.
3. Członek korespondent jest zwolniony z płaćenia skłaćdek.

§ 14.

1. Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna, jednostka organizacyjna
niemająca osobowości prawnej lub osoba prawna, która pragnie przyczynić się
do realizacji celów Towarzystwa.
2. Członek wspierający, będący jednostką organizacyjną niemającą osobowości
prawnej lub osobą prawną, działa w Towarzystwie poprzez swojego
przedstawiciela.
3. Członek wspierający ma prawo uczestniczenia w posiedzeniach naukowych
wydziałów i komisji wydziałów oraz w Walnym Zebraniu, jednak bez prawa
glosowania.

4. Członek wspierający wpłaca kwotę wspierającą Towarzystwo na zasadach uzgodnionych z Zarządem Towarzystwa.

§ 15.

Członek Towarzystwa może być uchwałą Zarządu wykluczony z niego za postępowanie niezgodne z etyką i powagą członka Towarzystwa. Wykluczony członek może odwołać się od uchwały Zarządu do najbliższego Walnego Zebrania, które rozstrzyga sprawę.

§ 16.

1. Członek zwyczajny lub wspierający może być skreślony z listy członków uchwałą Zarządu, jeżeli nie płaci składek przez okres dwóch lat.
2. Przed podjęciem uchwały o skreśleniu, Zarząd wyznacza ostateczny termin uiszczenia składek, informując równocześnie członka o treści niniejszego paragrafu statutu.

III. Wybory i uchwały

§ 17.

Przyjęcie kandydata w poczet członków zwyczajnych Towarzystwa dokonuje się w następującym trybie:

1. co najmniej dwóch członków danego wydziału przedstawia propozycję przyjęcia kandydata władzom tegoż wydziału, dołączając uzasadnienie wniosku na piśmie oraz wymagane dokumenty; kopię dokumentów otrzymuje Zarząd,
2. nazwisko kandydata powinno być podane do wiadomości w zawiadomieniu o najbliższym posiedzeniu administracyjnym wydziału i zebraniu Zarządu,
3. wydział na najbliższym posiedzeniu administracyjnym podejmuje decyzję o przyjęciu kandydata bezwzględną większością głosów obecnych na zebraniu członków wydziału,
4. decyzję wydziału zatwierdza Zarząd.

§ 18.

1. Wszystkie wybieralne funkcje członkowie Towarzystwa pełnią nieodpłatnie.
2. Wybór członków do pełnienia funkcji w Zarządzie, Komisji Rewizyjnej, wydziałach i komisjach wydziałów następuje w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów, na trzyletnią kadencję i przeprowadzany jest w terminach wyznaczonych przez Zarząd.
3. Tę samą funkcję można pełnić najwyżej przez trzy kolejne kadencje.
4. W przypadku zaprzestania pełnienia przez członka wybieralnej funkcji w wyniku rezygnacji, odwołania lub przyczyn losowych, przeprowadza się wybory uzupełniające na okres do końca bieżącej kadencji. Postanowienie powyższe nie dotyczy sytuacji, gdy do końca kadencji pozostało mniej niż sześć miesięcy. Kadencja osoby wybranej w wyborach uzupełniających nie jest wliczana do cyklu trzech trzyletnich kadencji.
5. Kadencja władz Towarzystwa rozpoczyna się 1 lipca i kończy po trzech latach 30 czerwca.
6. Wybory władz Towarzystwa dokonywane przez Walne Zebranie przeprowadzane są w maju, a władz wydziałów i komisji w czerwcu ostatniego roku kadencji.
7. Kandydatury na prezesa zgłaszane są do biura Zarządu nie później niż 14 dni przed terminem Walnego Zebrania określonym przez Zarząd w harmonogramie wyborczym.

§ 19.

1. Wszystkie uchwały, z wyjątkiem uchwały o zmianie statutu i o rozwiązaniu Towarzystwa, podejmowane są zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym. W razie równej liczby głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego zebrania. Jednak na żądanie co najmniej 1/3 członków uczestniczących w zebraniu powinno nastąpić głosowanie tajne. Sprawy personalne rozstrzygane są w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów członków obecnych na zebraniu.

2. Uchwały wydziałów i komisji wydziałów wymagają zaakceptowania przez Zarząd Towarzystwa.
3. Jeśli Zarząd nie zgłosi pisemnych zastrzeżeń w ciągu miesiąca od dnia przekazania przez przewodniczących wydziałów protokołu z treścią podjętych uchwał, uznaje się, że uchwały te zostały zaakceptowane.
4. W przypadku pisemnej odmowy zaakceptowania przez Zarząd uchwał podjętych przez wydziały i komisje wydziałów, przewodniczącym wydziałów przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zebrania, które ostatecznie rozstrzyga sprawę.

IV. Walne Zebranie

§ 20.

1. Najwyższą władzą Towarzystwa jest Walne Zebranie.
2. Wszyscy członkowie Towarzystwa są uprawnieni do udziału w Walnym Zebraniu Towarzystwa, z zastrzeżeniem §13 ust. 2, § 14 ust. 3.

§ 21.

1. Walne Zebranie odbywa się co najmniej raz w roku.
2. Walne Zebranie Towarzystwa zwołuje prezes z własnej inicjatywy lub na pisemny wniosek Komisji Rewizyjnej lub co najmniej dwudziestu pięciu członków Towarzystwa. Wniosek ten powinien być zrealizowany nie później niż w ciągu 2 miesięcy.
3. O terminie Walnego Zebrania i proponowanym porządku obrad wszyscy członkowie Towarzystwa powinni być powiadomieni z czternastodniowym wyprzedzeniem.

§ 22.

Do zakresu działania Walnego Zebrania należy:

- 1) wybór prezesa, trzech wiceprezesów, sekretarza generalnego i dwóch jego zastępców, podskarbiego i jego zastępcy, głównego redaktora wydawnictw i jego

- zastępcy oraz Komisji Rewizyjnej Towarzystwa, spośród członków zwyczajnych lub honorowych;
- 2) coroczne uchwalanie planu działalności Towarzystwa i przyjętego przez Zarząd budżetu,
 - 3) rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań z działalności Zarządu i Komisji Rewizyjnej,
 - 4) udzielanie ustępującemu Zarządowi absolutorium na wniosek Komisji Rewizyjnej,
 - 5) rozporządzanie majątkiem Towarzystwa w sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu,
 - 6) uchwalanie wysokości składek członkowskich,
 - 7) nadawanie godności członka honorowego Towarzystwa, na wniosek Zarządu,
 - 8) rozstrzyganie odwołań od decyzji Zarządu w sprawie odmowy zatwierdzenia wyboru nowego członka wydziału, odmowy zatwierdzenia uchwał podjętych przez wydziały i komisje wydziałów lub w sprawie wykluczenia członka z Towarzystwa,
 - 9) tworzenie i rozwiązywanie wydziałów, na wniosek Zarządu,
 - 10) zmiana statutu Towarzystwa i dokonywanie wykładni postanowień statutu,
 - 11) rozwiązanie Towarzystwa.

§ 23.

Do ważności uchwał Walnego Zebrania w pierwszym terminie potrzebna jest obecność co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania. W drugim terminie Walne Zebranie jest prawomocne niezależnie od liczby obecnych członków Towarzystwa. Tę samą zasadę stosuje się do posiedzeń administracyjnych wydziałów i komisji.

V. Zarząd

§ 24.

1. Zarząd jest naczelną władzą wykonawczą Towarzystwa i kieruje jego działalnością w okresie pomiędzy Walnymi Zebraniem.
2. Zarząd Towarzystwa składa się z prezesa, trzech wiceprezesów, sekretarza generalnego i dwóch jego zastępców, podskarbiego i jego zastępcy, głównego redaktora wydawnictw Towarzystwa i jego zastępcy. Ponadto w skład Zarządu z urzędu wchodzi przewodniczący wydziałów.
3. W posiedzeniach Zarządu z głosem doradczym mają prawo uczestniczyć: dyrektor Biura Zarządu, dyrektor Biblioteki, przewodniczący Rady Bibliotecznej, przewodniczący Rady Wydawniczej, przewodniczący Komisji Rewizyjnej lub, w razie potrzeby, osoba przez niego wskazana.

§ 25.

1. Do zakresu działania Zarządu należy:
 - 1) zawiadywanie majątkiem Towarzystwa, rozporządzanie jego funduszami, zaciąganie zobowiązań,
 - 2) nadzorowanie i koordynowanie działalności Towarzystwa,
 - 3) zlecanie opracowań naukowych, organizowanie działań naukowych zgodnych z celami statutowymi Towarzystwa i publikowanie ich wyników,
 - 4) występowanie na Walnym Zebraniu z inicjatywą tworzenia lub rozwiązywania wydziałów,
 - 5) ogłaszanie komunikatów o aktualnej strukturze organizacyjnej Towarzystwa,
 - 6) rozpatrywanie wszelkich wniosków wydziałów i komisji wydziałów,
 - 7) zatwierdzanie uchwał wydziałów o wyborze nowych członków zwyczajnych,
 - 8) podejmowanie decyzji o skreśleniu członka naruszającego postanowienia Statutu,
 - 9) zatwierdzanie uchwał wydziałów dotyczących tworzenia nowych komisji tego wydziału i rozwiązywania komisji, które zaprzestały działalności,

- 10) przedstawianie Walnemu Zebraniu wniosku o nadanie godności członka honorowego,
 - 11) powoływanie Rady Wydawniczej,
 - 12) powoływanie Rady Bibliotecznej,
 - 13) przyjmowanie rezygnacji z członkostwa w Towarzystwie,
 - 14) powoływanie członków korespondentów i członków wspierających,
 - 15) tworzenie w razie potrzeby zespołów międzywydziałowych i międzykomisyjnych,
 - 16) tworzenie w razie potrzeby, do realizacji określonych zadań, zespołów podległych bezpośrednio Zarządowi lub władzom wydziałów,
 - 17) zatwierdzanie komitetów wyłonionych przez wydziały lub komisje wydziałów,
 - 18) przyjmowanie opracowanego przez podskarbiego rocznego preliminarza budżetowego,
 - 19) przyjmowanie zapisów i darowizn na rzecz Towarzystwa, zgodnie z obowiązującym prawem,
 - 20) rozpatrywanie wniosków i zaleceń Komisji Rewizyjnej,
 - 21) podejmowanie innych decyzji związanych z działalnością Towarzystwa.
2. Czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu wymagają zgody Zarządu/Walnego Zebrania. Wszelka działalność Towarzystwa w zakresie zwykłego zarządu rodząca skutki majątkowe, wymaga podpisu prezesa (lub wiceprezesa) i podskarbiego (lub jego zastępcy).

§ 26.

Zarząd może organizować przeznaczone dla szerszego ogółu posiedzenia publiczne, z udziałem członków Towarzystwa oraz zaproszonych przedstawicieli władz, instytucji kulturalnych i naukowych, w celu zapoznania społeczeństwa z działalnością Towarzystwa oraz wzbudzenia zainteresowania zdobyczami nauki.

§ 27.

1. Zarząd zbiera się na posiedzeniach plenarnych w miarę zaistniałych potrzeb, lecz nie rzadziej niż raz na kwartał. Posiedzenia Zarządu odbywają się w trybie stacjonarnym, zdalnym lub hybrydowym.
2. Zarząd podejmuje decyzje w formie uchwał lub opinii.
3. Do ważności decyzji Zarządu potrzebna jest obecność co najmniej połowy członków Zarządu, w tym prezesa lub wiceprezesa oraz sekretarza generalnego lub jego zastępcy.
4. Podczas zebrań Zarządu prawo do głosowania mają prezes, wiceprezes, sekretarz generalny i jego zastępca, podskarbi i jego zastępca, główny redaktor wydawnictw oraz przewodniczący wydziałów. W przypadku równej liczby głosów, decydujący jest głos Prezesa.

§ 28.

1. W okresie między posiedzeniami Zarządu działa Prezydium Zarządu.
2. W skład Prezydium Zarządu wchodzi: prezes, wiceprezesi, sekretarz generalny i jego zastępcy, podskarbi i jego zastępca oraz główny redaktor wydawnictw i jego zastępca.
3. Prezydium Zarządu załatwia bieżące sprawy należące do Zarządu, które winny być w danym okresie załatwione.
4. Zarząd może uchylić uchwałę swego Prezydium.

§ 29.

1. Prezes:
 - 1) reprezentuje Towarzystwo na zewnątrz,
 - 2) zwołuje Walne Zebranie oraz posiedzenia plenarne Zarządu,
 - 3) kieruje pracą Zarządu,
 - 4) podpisuje dokumenty dotyczące Towarzystwa,
 - 5) dba o przestrzeganie postanowień statutu,
 - 6) czuwa nad zbiorami i majątkiem Towarzystwa,

- 7) sprawuje zwierzchni nadzór nad agendami Towarzystwa,
 - 8) przyjmuje i zwalnia dyrektora Biura Zarządu za zgodą Zarządu,
 - 9) przyjmuje i zwalnia dyrektora Biblioteki za zgodą Zarządu po zasięgnięciu opinii Rady Bibliotecznej.
 - 10) wskazuje I wiceprezesa Towarzystwa.
2. Na wniosek prezesa Zarząd może powierzyć wiceprezesowi lub innym członkom Zarządu także samodzielny nadzór nad pewnymi działami pracy Towarzystwa.

§ 30.

I wiceprezes zastępuje prezesa w razie jego nieobecności.

§ 31.

1. Sekretarz generalny:
 - 1) prowadzi korespondencję służbową w imieniu Zarządu,
 - 2) w porozumieniu z prezesem przyjmuje i zwalnia pracowników Towarzystwa oraz w porozumieniu z podskarbisem wyznacza ich wynagrodzenia, z wyjątkiem dyrektora Biblioteki i dyrektora Biura Zarządu,
 - 3) zatwierdza przygotowane przez dyrektora Biura Zarządu protokoły z posiedzeń Zarządu i sprawozdania z działalności naukowej i administracyjnej Towarzystwa,
 - 4) przedstawia na Walnym Zebraniu sprawozdanie z działalności naukowej i administracyjnej Towarzystwa,
 - 5) uzgadnia razem z Prezesem bieg spraw wydziałowych z władzami wydziałów,
 - 6) sygnalizuje Zarządowi potrzebę niezbędnych zmian w Statucie Towarzystwa.
- 2) Na wniosek sekretarza generalnego Zarząd może powierzyć jego zastępcy także samodzielny nadzór nad pewnymi działami pracy Towarzystwa.

§ 32.

1. Podskarbi:
 - 1) zarządza majątkiem i finansami Towarzystwa,
 - 2) zatwierdza wypłaty z funduszy Towarzystwa,
 - 3) sprawuje nadzór nad pracą księgowości i kasy Towarzystwa,

- 4) sprawuje nadzór nad obiegiem dokumentów finansowo-księgowych, w tym dotacji, grantów itp.,
 - 5) przygotowuje preliminarz budżetowy oraz sprawozdanie z jego wykonania,
 - 6) sprawuje nadzór nad terminowością uiszczania składek członkowskich.
2. Na wniosek podskarbiego Zarząd może powierzyć jego zastępcy także samodzielny nadzór nad pewnymi działaniami pracy Towarzystwa.

§ 33.

1. Główny redaktor wydawnictw:
 - 1) sprawuje nadzór nad całością spraw wydawniczych Towarzystwa,
 - 2) sporządza plan wydawniczy Towarzystwa, z uwzględnieniem propozycji przedstawionych przez wydziały lub Zarząd,
 - 3) czuwa nad prawidłowym biegiem pracy komitetów redakcyjnych.

§ 34.

1. Dyrektor Biura Zarządu:
 - 1) jest służbowym przełożonym wszystkich zatrudnionych w Towarzystwie pracowników,
 - 2) powołuje komisję socjalną, a także zatwierdza, w porozumieniu z podskarbitm, regulamin pracy tej komisji oraz akceptuje wypłaty z funduszu świadczeń socjalnych Towarzystwa,
 - 3) referuje na posiedzeniach Zarządu sprawy dotyczące działalności korporacyjnej i funkcjonowania administracji Towarzystwa,
 - 4) prowadzi księgę/rejestr konferencji, sympozjów, wykładów, spotkań otwartych, itp.
 - 5) czuwa nad rejestrem członków i jego aktualizacją.

§ 35.

1. Rada Wydawnicza jest organem opiniodawczym oraz doradczym Zarządu i powoływana jest na okres kadencji Zarządu.

2. W skład Rady Wydawniczej, obok głównego redaktora wydawnictw i jego zastępcy, wchodzi z urzędu redaktorzy wydawnictw seryjnych wydziałów i komisji wydziałów. Zarząd może powołać w jej skład także inne osoby. Rada wybiera ze swego grona przewodniczącego.

VI. Komisja Rewizyjna

§ 36.

1. Komisja Rewizyjna jest kolegialnym organem kontroli odrębnym od innych organów Towarzystwa i niepodlegającym tym organom w zakresie wykonywania swoich zadań związanych z kontrolą wewnętrzną.
2. Komisja Rewizyjna składa się z pięciu członków. Komisja wybiera ze swojego grona przewodniczącego oraz jego zastępcę.
3. Członkiem Komisji Rewizyjnej nie może być osoba:
 - 1) zatrudniona w Towarzystwie,
 - 2) wchodząca w skład Zarządu Towarzystwa,
 - 3) pozostająca z osobami wymienionymi w pkt 1 i 2 w stosunku pokrewieństwa,
 - 4) powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia,
 - 5) skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwa z winy umyślnej.
4. Posiedzenia Komisji są prawomocne, jeśli w jej obradach uczestniczy co najmniej trzech członków, w tym przewodniczący lub jego zastępca.

§ 37.

1. Komisja Rewizyjna bada zgodność działania Towarzystwa ze statutem, po czym przedkłada Walnemu Zebraniu wnioski w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi.
2. Komisja Rewizyjna kontroluje całokształt działalności Towarzystwa ze szczególnym uwzględnieniem stanu jego majątku i występuje do Zarządu z wnioskami pokontrolnymi.
3. Komisja Rewizyjna uprawniona jest do żądania od Zarządu, poszczególnych członków Zarządu, członków i pracowników PTPN wyjaśnień odnoszących się do

ich działalności, a także do przeglądania ksiąg i dokumentów oraz sprawdzania stanu majątku Towarzystwa.

4. Komisja Rewizyjna może wnioskować o wykonanie zewnętrznej ekspertyzy finansowo-księgowej.
5. Prezes PTPN lub Zarząd może zwrócić się do Komisji Rewizyjnej o kontrolę wybranego przez niego obszaru działalności Towarzystwa.
6. Komisja Rewizyjna składa sprawozdanie ze swojej działalności Walnemu Zebraniu.

VII. Wydziały

§ 38.

1. Towarzystwo dzieli się na wydziały, które powołane są do wykonywania zadań, o których mowa w § 6.
2. Tworzenie i rozwiązywanie wydziałów oraz zmiana zakresu ich działania należy do kompetencji Walnego Zebrania, które podejmuje stosowną uchwałę na wniosek Zarządu.

§ 39.

Prezydium wydziału składa się z przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza, przewodniczących i sekretarzy wszystkich komisji tego wydziału.

§ 40.

1. Wydziały odbywają posiedzenia naukowe i administracyjne. Posiedzenia wydziałów odbywają się w trybie stacjonarnym, zdalnym lub hybrydowym.
2. W posiedzeniach naukowych wydziałów mogą brać udział wszyscy członkowie Towarzystwa oraz osoby zainteresowane.
 - 1) Na posiedzeniach naukowych wydziału wygłaszane są odczyty, referaty i komunikaty naukowe.
 - 2) Z posiedzeń naukowych wydziału sporządza się każdorazowo listę obecności oraz roczne sprawozdanie. Dokumenty te, po podpisaniu przez protokolanta

oraz przewodniczącego (lub jego zastępcę) lub sekretarza, przesyła się Zarządowi w wersji elektronicznej do końca stycznia następnego roku.

3. Posiedzenia administracyjne wydziału zwołuje co najmniej raz na pół roku przewodniczący wydziału z własnej inicjatywy lub na złożony na piśmie wniosek co najmniej połowy członków prezydium wydziału bądź pięciu członków zwyczajnych wydziału.
 - 1) Prawo udziału w posiedzeniach administracyjnych wydziału przysługuje wyłącznie jego członkom. Na posiedzeniach tych mogą być obecni i zabierać głos członkowie Zarządu Towarzystwa, jednak bez prawa udziału w głosowaniach, o ile nie są członkami danego wydziału.
 - 2) Posiedzenie jest ważne w obecności przewodniczącego lub jego zastępcy i sekretarza wydziału.
 - 3) Do zakresu działania posiedzeń administracyjnych wydziału należy:
 - a) wybór przewodniczącego, jego zastępcy i sekretarza,
 - b) zapoznanie się z rocznym sprawozdaniem i planami działalności wydziału,
 - c) podejmowanie uchwał wchodzących w zakres kompetencji wydziału, w tym tworzenie nowej komisji wydziału na wniosek co najmniej siedmiu członków wydziału, a także rozwiązywanie komisji niewykazującej działalności w okresie 12 miesięcy.
 - 4) Z posiedzeń administracyjnych wydziału sporządza się każdorazowo protokoły i listy obecności, dołącza podjęte uchwały, które po podpisaniu przez protokolanta oraz przewodniczącego lub jego zastępcę lub sekretarza przesyła się Zarządowi w wersji elektronicznej w trybie bieżącym. Podpisane dokumenty w wersji drukowanej należy przekazać do sekretariatu Towarzystwa.

§ 41.

1. Do zakresu działania prezydium wydziału należy w szczególności:
 - 1) dyskusja nad zgłoszoną kandydaturą na nowego członka zwyczajnego wydziału,
 - 2) organizowanie posiedzeń naukowych i administracyjnych wydziału,

- 3) nadzór nad działalnością komisji wydziałowych,
- 4) powoływanie, na czas trwania kadencji, redaktorów wydawnictw seryjnych wydziału oraz, na wniosek komisji, zatwierdzanie redaktorów wydawnictw seryjnych tej komisji,
- 5) przedstawianie Zarządowi pisemnej propozycji nadania godności członka honorowego Towarzystwa,
- 6) kierowanie do Zarządu wniosków o stypendia na realizację prac naukowych oryginalnych i przeglądowych,
- 7) projektowanie konkursów naukowych i przedstawianie Zarządowi propozycji w sprawie przyznania nagród konkursowych,
- 8) sporządzanie własnych planów działalności wydziału i przedstawianie Zarządowi rocznych sprawozdań z ich realizacji.

VIII. Komisje naukowe wydziałów

§ 42.

Komisje działają w ramach wydziału. Ich zadaniem jest umożliwienie członkom pełniejszej integracji i realizacji celu Towarzystwa w specjalistycznej dziedzinie nauki, literatury lub sztuki.

§ 43.

Pracami komisji kierują przewodniczący i sekretarz, którzy reprezentują ją na posiedzeniach prezydium wydziału.

§ 44.

Komisje odbywają posiedzenia naukowe i administracyjne co najmniej raz w roku. Posiedzenia Komisji odbywają się w trybie stacjonarnym, zdalnym lub hybrydowym.

§ 45.

1. W posiedzeniach naukowych komisji wydziałów mogą brać udział wszyscy członkowie Towarzystwa oraz osoby zainteresowane.

2. Przedmiotem posiedzeń naukowych komisji oraz organizowanych przez nie konferencji są odczyty, referaty i komunikaty oraz dyskusje.
3. Z działalności naukowej komisji sporządza się roczne sprawozdanie, które do końca stycznia kolejnego roku kalendarzowego przekazuje się do Zarządu za pośrednictwem władz wydziału.

§ 46.

1. Prawo udziału w posiedzeniach administracyjnych komisji przysługuje wyłącznie jej członkom.
2. Na posiedzeniach administracyjnych komisji mogą być obecni i zabierać głos członkowie prezydium wydziału, do którego komisja należy oraz członkowie Zarządu Towarzystwa, jednak bez prawa do udziału w głosowaniach, o ile nie są członkami danej komisji.
3. Do zakresu działania posiedzeń administracyjnych komisji należy:
 - 1) wybór przewodniczącego i sekretarza komisji,
 - 2) podejmowanie uchwał o przyjęciu nowych członków komisji spośród tych członków wydziału, którzy oświadczą gotowość udziału w pracach komisji
 - 3) przyjmowanie do wiadomości rezygnacji z udziału w pracach komisji,
 - 4) przedstawianie prezydium wydziału propozycji wydawniczych komisji,
 - 5) kierowanie, za pośrednictwem prezydium wydziału, wniosków do Zarządu w sprawie udzielania stypendiów na realizację prac naukowych oryginalnych i przeglądowych.
4. Z posiedzeń administracyjnych komisji sporządza się stosowne protokoły, dołącza podjęte uchwały, które po podpisaniu przez przewodniczącego i sekretarza przesyła się Zarządowi za pośrednictwem prezydium wydziału w trybie bieżącym.

IX. Biblioteka

§ 47.

1. Towarzystwo posiada bibliotekę naukową o nazwie: „Biblioteka Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk”.
2. Biblioteka prowadzi działalność określoną w ustawie o bibliotekach i w innych obowiązujących aktach prawnych, zgodnie z celem Towarzystwa.
3. Biblioteką kieruje dyrektor, który musi posiadać kwalifikacje wymagane od dyrektora biblioteki uniwersyteckiej.
4. Rada Biblioteczna jest organem opiniodawczym i doradczym Zarządu, powoływanym na okres jego kadencji. Zarząd określa skład Rady oraz jej zakres działania.
5. Rada wybiera swego przewodniczącego.

X. Majątek Towarzystwa

§ 48.

1. Majątek Towarzystwa stanowią: nieruchomości, ruchomości i fundusze oraz dobra niematerialne należące do Towarzystwa.
2. Na fundusze Towarzystwa składają się:
 - 1) wpływy ze składek członkowskich,
 - 2) dochody z działalności gospodarczej przeznaczone na cele statutowe,
 - 3) wpływy z umów najmu, dzierżawy i innych umów o podobnym charakterze,
 - 4) dotacje, subwencje i granty,
 - 5) spadki, zapisy i darowizny,
 - 6) inne dochody z działalności statutowej.

§ 49.

5. Towarzystwo może prowadzić działalność gospodarczą służącą realizacji celów statutowych, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

6. Działalność gospodarcza nie może być prowadzona ze środków przekazanych Towarzystwu w formie, o której mowa w § 48 pkt 2 ust. 4.

§ 50.

Dochody Towarzystwa przeznaczone są w całości na jego cele statutowe.

§ 51.

1. Wydatki Towarzystwa winny być zgodne z budżetem zaakceptowanym przez Zarząd i uchwalonym przez Walne Zebranie.
2. Zarząd zdaje corocznie sprawozdanie Walnemu Zebraniu ze swej gospodarki finansowej.

§ 52.

Członkowie Towarzystwa, działając na jego rzecz, nie pobierają wynagrodzenia za swoją działalność. Zapis ten nie dotyczy:

- członków PTPN będących etatowymi pracownikami Towarzystwa;
- honorariów otrzymywanych w ramach realizacji grantów zewnętrznych lub umów zawieranych z podmiotami zewnętrznymi na realizację określonych zadań.

§ 53.

Mając na względzie bezpieczeństwo majątku Towarzystwa, zabrania się:

1. udzielania pożyczek lub zabezpieczania zobowiązań majątkiem w stosunku do jego członków, pracowników oraz osób, z którymi pracownicy pozostają w związku małżeńskim, partnerskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, zwanych dalej „osobami bliskimi”,
2. przekazywania majątku na rzecz członków, pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich,

3. wykorzystywania majątku na rzecz członków, pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika ze statutowych celów Towarzystwa.

XI. Rozstrzyganie sporów

§ 54.

1. Wszelkie spory wynikające ze stosunków wewnętrznych Towarzystwa rozstrzyga sąd polubowny.
2. Zadaniem sądu jest wyjaśnienie przedmiotu sporu i doprowadzenie do porozumienia między stronami.
3. Każda ze stron sporu wybiera spośród członków zwyczajnych lub honorowych Towarzystwa jednego arbitra. Trzeciego arbitra, przewodniczącego sądu, wybiera Zarząd.
4. W sytuacji, gdy jedną ze stron sporu jest Zarząd, trzeciego arbitra wskazuje Komisja Rewizyjna.

XII. Zmiana statutu i rozwiązanie Towarzystwa

§ 55.

Uchwałę o zmianie statutu podejmuje Walne Zebranie kwalifikowaną większością 2/3 ważnie oddanych głosów.

§ 56.

W szczególnych przypadkach obowiązują przepisy przejściowe uchwalone przez Walne Zebranie.

§ 57.

1. Uchwałę o rozwiązaniu Towarzystwa może podjąć Walne Zebranie wyłącznie w pierwszym terminie, kwalifikowaną większością 4/5 ważnie oddanych głosów.

2. Uchwała o rozwiązaniu Towarzystwa określa sposób jego likwidacji oraz sposób przeznaczenia jego majątku, z uwzględnieniem praw przysługujących osobom trzecim na podstawie umów zawartych przez Towarzystwo.

Przepisy przejściowe

1. Do chwili uprawomocnienia się zmian w Statucie, w okresie rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym, obowiązują dotychczasowe przepisy.
2. Wybory do władz Towarzystwa na kadencję 2023-2026 odbędą się nie później niż do końca listopada 2023 roku, a do władz wydziałów i komisji do końca 2023 roku.
3. Zmiany w Statucie wchodzi w życie z dniem podjęcia uchwały przez Walne Zebranie.